

Estudis Vells

Sant Salvador de Guardiola

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Carrer Josep Pesarrodona, núm. 7 (nucli urbà de Guardiola)
Alçada: 335

Coordenades:

Latitud: 41.68004
Longitud: 1.76624
UTM Est (X): 397312
UTM Nord (Y): 4614988

Classificació

Número de fitxa 08098-148
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Exterior i coberta bo. Interior del primer pis en estat precari, pendent de rehabilitació.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 7451101CG9175S0001MX
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 03/08/2015 - 02:00

Descripció

Edifici emblemàtic en la memòria popular perquè durant un temps va acollir un casino amb sala de ball i l'escola. Es tracta d'una construcció que destaca dins el nucli urbà de Guardiola per les seves dimensions. La planta és irregular, i està formada per dos cossos adossats de la mateixa amplada: un al sud, més petit, i un altre al nord. El primer consta de planta baixa més dos pisos, i el segon de planta baixa i un sol pis, però de sostre molt alt, el qual havia acollit la sala de ball. La façana principal, alineada al carrer Pesarrodonà, és actualment a pedra vista. El cos nord té una composició simètrica: a la planta baixa consta d'un portal amb una finestra a banda i banda. El primer pis té un balcó amb tres portals i, al damunt de cada portal, un òcul. Totes les obertures són rematades amb arc escarser i emmarcades amb maó. Pel que fa al cos més petit de migdia, que era destinat a habitatges, la façana presenta una composició també simètrica, amb un portal a la planta baixa, al primer pis un balcó central i finestra a banda i banda, més dos balcons al pis superior. La façana lateral de migdia també té portal, finestres i un balcó, i la façana nord presenta una sèrie amb dos finestrals i una porta més baixa que dóna accés a la planta superior. S'hi accedeix mitjançant una rampa que, a sota, té una petita cambra feta de totxo. Per la façana posterior l'edifici té adossat un cobert que té una cambra soterrània coberta amb volta de maó i que, probablement, data de la fase inicial de l'edifici. L'interior ha estat remodelat excepte l'ampli espai del primer pis del cos nord, on encara es conserva el palco de fusta on seia l'orquestra en l'època en què funcionava com a sala de ball.

Observacions:

Informació oral facilitada per Assumpció Cots.

Història

Per la seva tipologia constructiva, aquest edifici es pot considerar una construcció del segle XIX. En algun document apareix com a antiga "casa-fàbrica", fet que explicaria les seves dimensions més grans que les d'una casa comuna, però no disposem de més notícies sobre aquest possible taller o fàbrica. Al final del segle XIX pertanyia a Rosa Trullàs Oller, que havia heretat l'immoble del seu avi. Aquesta dona, assessorada pel seu segon marit, va impulsar la transformació de l'edifici, en el qual hi va instal·lar una sala de ball al primer pis i un cafè a la planta baixa. L'encarregat de gestionar aquest local de lleure era el Casino la Unió (La Unión Guardiolaense), que agrupava el sector més conservador del poble, format pels grans propietaris. L'any 1912 s'inaugurà un altre local de ball (La Sala) i sembla que en aquest moment l'antic Casino va quedar en desús. Aleshores es decidí instal·lar-hi l'escola, que anteriorment estava ubicada a la casa núm. 1 del carrer de Dalt (actualment La Caixa) i havia quedat petita. L'àmplia estança del primer pis, partida per un envà en dues meitats, acollia l'aula de les nenes (al nord) i la dels nens (al sud), mentre que als pisos del cos adjacent hi vivia el mestre. Amb l'esclat de la Guerra Civil, l'any 1936 l'escola es trasllada a La Sala mentre que en aquest edifici s'hi van instal·lar unes cavalleries. Al final de la Guerra havia quedat malmès i es tardà un temps en rehabilitar-lo. Entre 1940 i 1959 torna a acollir l'escola. Amb posterioritat a aquest any el local del primer pis va quedar en desús, mentre que els baixos han acollit diferents establiments: botigues, barberia... En el local on actualment hi ha una botiga d'animals hi havia hagut la presó del poble i, a principis del segle XX, hi solien tancar indigents i borratxos que causaven algun disturbi. Expliquen que la canalla del poble els anaven a burxar tirant-los-hi coses. També hi hagué la primera peixateria del poble i, entorn de 1930-34, una perruqueria regentada per Jaume Sellarès, de cal Cabanes. Els habitatges que es troben a sobre van ser llogats a famílies. Actualment, els baixos acullen les oficines de correus.

Bibliografia

Anònim (2015). L'escola (1880-1990): un segle de records. Reculls de la Guíxola, núm. 3. Cercle Cultural La Guíxola. Sant Salvador de Guardiola.

